

Orthoblog

Anna M.T. Bosman, hoofdredacteur

Pathos = lijden

Een paar jaar geleden kwam ik in aanraking met het bijzonder interessante werk van George Canguilhem: 'Le normal et le pathologique'. Deze Franse arts en filosoof vraagt zich af wat een pathologie is. Het antwoord is natuurlijk niet simpelweg een kwantitatieve verandering van de normale of gebruikelijke situatie. In dit korte bestek kan ik niet uitleggen hoe zijn analyse van deze vraag tot de conclusie leidt dat een pathologie, eigenlijk elke conditie waarin een organisme zich bevindt, altijd in de relatie met de omgeving bekeken moet worden en fundamenteel normatief is. Een extreme, maar logische stap in zijn denken, leidt volgens mij tot de conclusie dat iets alleen een stoornis of pathologie is als het organisme eraan

dood gaat. Als het organisme een 'afwijking' ontwikkelt en overleeft, dan heeft het een niche gevonden om in te leven. Het leven gaat dan niet 'fout', maar neemt een andere wending. In sommige gevallen, maar zeker niet alle, heeft het organisme dan wel minder mogelijkheden of vrijheidsgraden om zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Canguilhem beschouwt het lijden als het belangrijkste aspect van de definitie van pathologie. Dat ligt gezien de betekenis van het woord pathologie, de leer van het lijden, ook veel meer voor de hand. Zou lijden niet weer maatgevend moeten worden in plaats van de huidige praktijk waarbij bepaald wordt of een testscore boven de klinische grens ligt?

Volgspot

Hedwig van Bakel

Aan- of ontmoedigen?

46

Tineke Drent, Anke de Boer & Jan O. Bijstra

Passend onderwijs: competenties, huidige ondersteuning en ondersteuningsbehoeften van leraren in het reguliere basisonderwijs

47

Cathy van Tuijl & Martine Gijzel

Stabiliteit van leesplezier en leesvermijding

60

Roel van Steensel, Ilona de Milliano, Mirjam Trapman, Amos van Gelderen, Jan Hulstijn, Ron Oostdam, Erik van Schooten & Peter Slegers

De rol van technisch lezen, woordenschat en metacognitie bij het begrijpend lezen van een- en meertalige leerlingen in het vmbo

74